

Aktuellt om TAND

Info Vårdvalsberedningen 230420

Innehåll

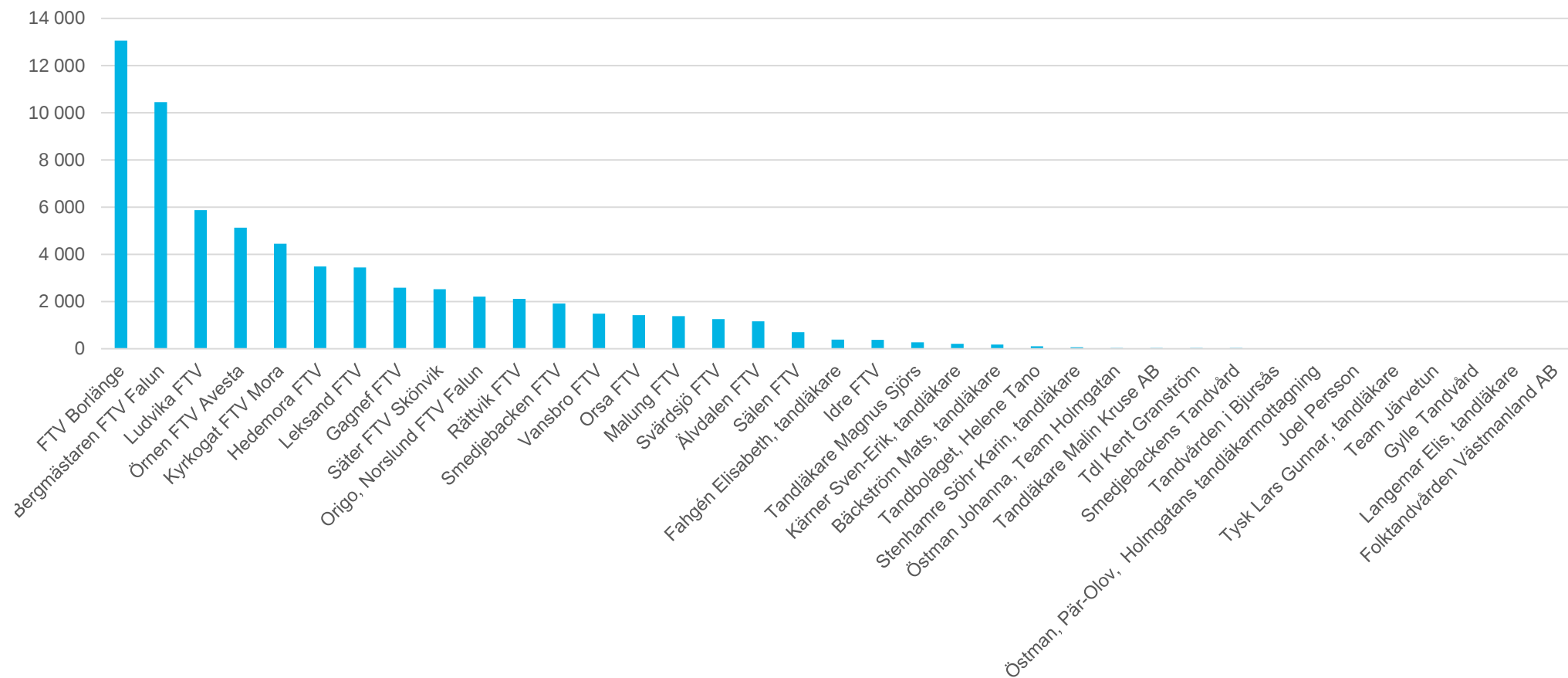
- Hur vi ligger till
- Aktuella aktiviteter

Allmän barntandvård 3 – 23 år

- Totalt antal listade barn 3-23år: 66 459
- Antal vårdgivare: 37 st
- 19 FTV-kliniker har 65 019 barn (98%)
- 18 privata kliniker har 1 440 barn (2%)
- 259 stoppad barnpeng (0,39 %)
 - 18 FTV-kliniker

Allmän barntandvård 3 – 23 år

Listade per klinik 19 April

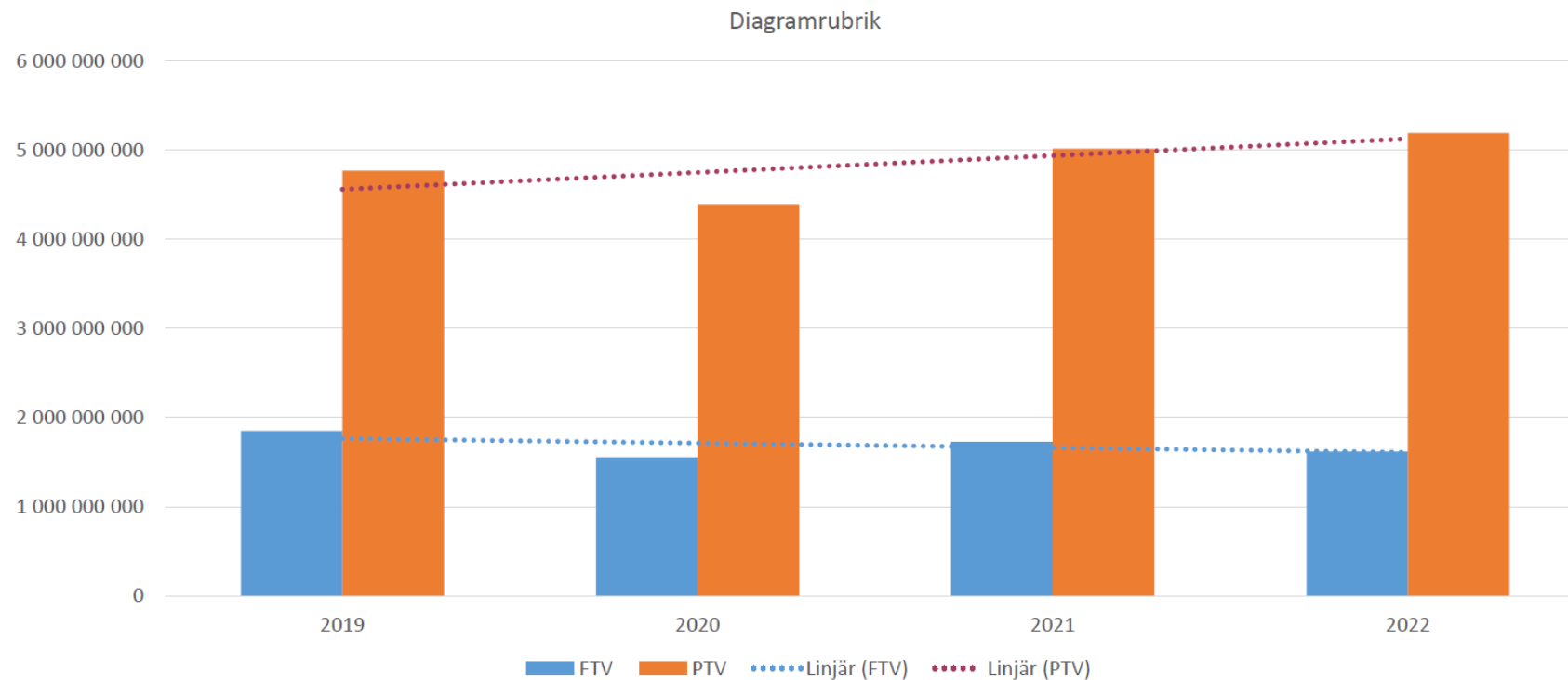
Skillnad mellan år 2019 jämfört med 2021 och 2022 fördelad på privata och offentliga vårdgivare.

Folktandvården är nästan nere på 2020 års nivå vad gäller besök och åtgärder

Typ	FTV 2021	FTV 2022	PTV 2021	PTV 2022
Besök	-14%	-19%	-3%	0%
Åtgärder	-9%	-14%	0%	2%
Tandvårdsstöd	-8%	-3%	4%	6%
Intäkter	-7%	-11%	4%	12%

Utbetalt tandvårdsstöd Ftv och Ptv år 2019-2022.

Ftv; -230 mkr, -13% Ptv; + 420 mkr, + 9 % jfrt m år 2019

Ändring i intäkter från patienter med statligt stöd år 2022 jämfört med år 2019, per region.

Sammanlagt ökade intäkter med 1,1 mdr kronor ca + 6 % jämfört med 2019 till 19,4 mdr kronor.

Intäkt år 2022 för Ftv 4,9 mdr, Ptv 14,5 mdr

Det är stora regionala skillnader och mellan folktandvård och privata

Region	FTV (SEK)	FTV %	PTV (SEK)	PTV %
Blekinge	-15 435 547	-15%	26 255 696	14%
Dalarna	-30 531 964	-22%	46 730 079	15%
Gotland	623 537	2%	-5 154 172	-8%
Gävleborg	-59 583 883	-26%	49 149 975	21%
Halland	-20 627 561	-13%	46 588 754	10%
Jämtland	-14 979 140	-23%	13 641 983	8%
Jönköping	-39 429 230	-16%	41 337 726	11%
Kalmar	-25 781 024	-15%	35 414 176	13%
Kronoberg	594 009	1%	30 195 603	14%
Norrbottnen	-56 596 304	-41%	57 555 713	25%
Skåne	-118 051 619	-18%	333 143 722	17%
Stockholm	-48 802 423	-5%	477 403 910	13%
Södermanland	4 855 019	2%	10 247 398	3%
Uppsala	-25 668 964	-10%	58 699 758	14%
Värmland	4 599 174	2%	41 288 351	14%
Västerbotten	-44 180 957	-25%	51 317 822	25%
Västernorrland	-33 121 554	-29%	32 907 268	13%
Västmanland	-12 632 762	-9%	8 997 861	3%
Västra Götaland	-11 829 502	-1%	171 790 966	9%
Örebro	-39 430 541	-20%	49 516 642	17%
Östergötland	-44 119 727	-22%	99 237 811	19%
Totalsumma	-630 130 963	-11%	1 676 267 042	13%

Slutsats av Försäkringskassans statistik

- **Privattandvården** utför tandvård på fler vuxna och ökar andelen, dvs **patienter som betalar själva** och som subventioneras av **statligt tandvårdsstöd**
- **FTV** utför mer tandvård på övriga, dvs **barn** och unga vuxna 3 – 23 år samt de **särskilda grupper** som har rätt till Regionens tandvårdsstöd. FTV har **ett sistahands ansvar** och ska prioritera barn och särskilda grupper.
- Tandvård vuxna med statligt tandvårdsstöd är lönsamt.
- Regionens Tandvårdsstöd för barn och särskilda grupper är inte lönsamt.

Tandvård till patienter med särskilda behov

Enligt Regionens särredovisning för tandvård

	<i>Intäkter tkr</i>	<i>Kostnader tkr</i>	<i>Årets resultat tkr</i>
2020	14 502	13 435	1 067
2021	20 141	21 378	-1 237
2022	?	?	?

Barn- och ungdom

Allmäntandvård 3-23 år

Enligt Regionens särredovisning för tandvård

	<i>Intäkter tkr</i>	<i>Kostnader tkr</i>	<i>Årets resultat tkr</i>
2020	101 739	127 991	-26 198
2021	100 496	117 439	-16 943
2022	?	?	?

Konsekvens av underfinansiering

Konsekvensen av en fortsatt underfinansierad verksamhet (barntandvård och särskilda grupper) är att privata vårdgivare inte väljer att ta dessa.

Vilket leder till att FTV får ta ännu mer av dessa grupper.

Vilket ytterligare ger FTV en sämre ekonomi.

Vilket leder till att personal söker sig till privattandvården som har råd att betala högre ersättningar.

En ond spiral som på sikt riskerar att försämra både barntandvården och tandvården för de särskilda grupper som Regionen ansvarar för.

Ortodonti barn allmäntandvård

Utfall 2022

Folktandvården	2 697 605 kr	(75 %)
----------------	--------------	--------

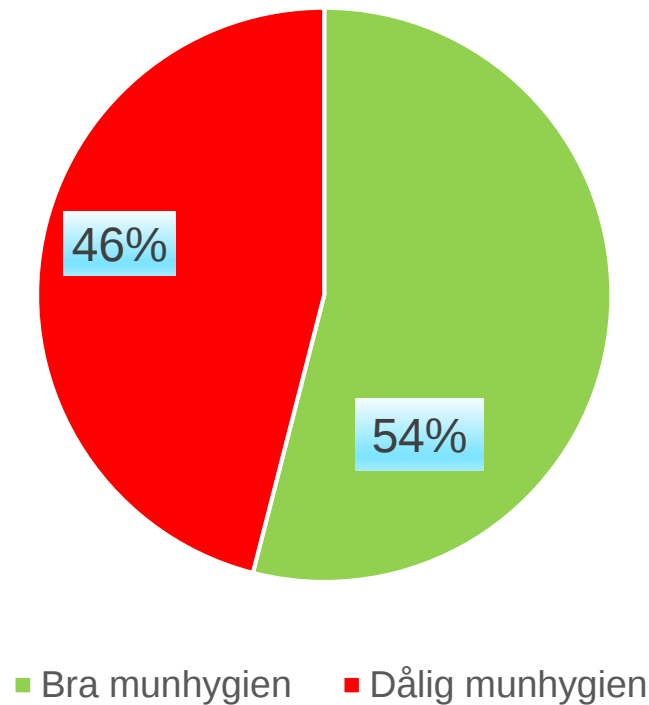
Privat tandvård	217 445 kr
-----------------	------------

Summa	2 912 050 kr
-------	--------------

Utredning pågår inom Folktandvården framtidens ortodonti barn.

Fokus munhygien N-patienter Dalarna

1 509 munhälsobedömningar 230406

Rapport 2 - Epidemiologisk rapportering, alla kommuner

År 2023

Antal patienter:

1509

Smärta

(Nej) Har inte ont/känner inte smärta

1317

87,28%

(Ja) Har ont/känner smärta. Tänder eller munhåla är inte orsak till detta

21

1,39%

(Ja) Har ont/känner smärta. Tänder och munhåla är orsaken

59

3,91%

Går inte att avgöra/Vet ej

112

7,42%

Tuggförmåga

Ja, utan svårighet

1194

79,13%

Nej, inte alls eller med viss svårighet beroende på bristande mun- och tandstatus

173

11,46%

Nej, inte alls eller med viss svårighet beroende på andra orsaker

142

9,41%

Bedömning av munhygien

Bra

813

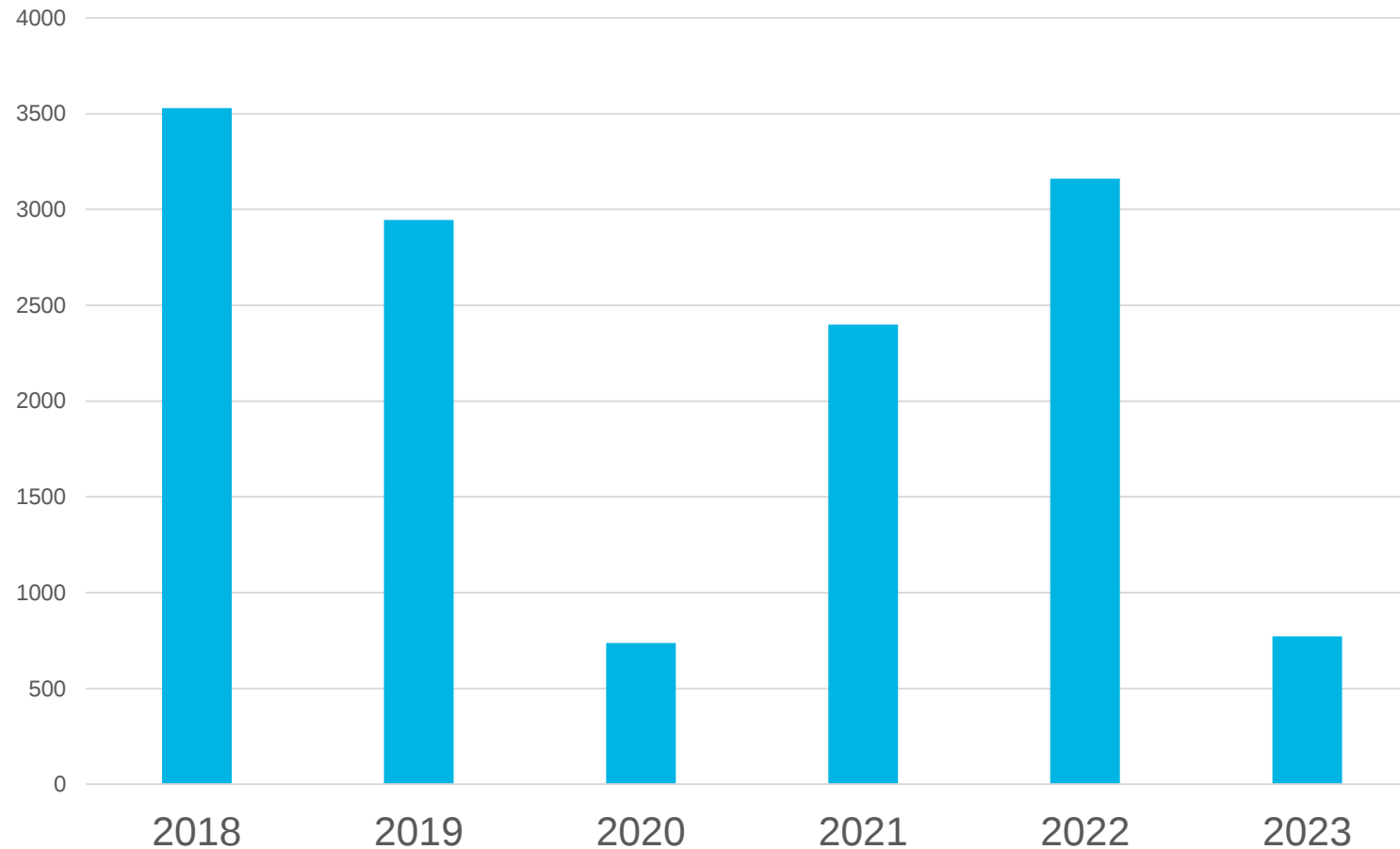
53,88%

Dålig

696

46,12%

Utbildning i munvård för vård- och omsorgspersonal, antal deltagare

Fokus obehandlade N-patienter

6 april 2023

Kommun	Antal ej behandlade	Antal behandlade	Summa	% obehandlade
Avesta	12	41	53	23%
Borlänge	25	57	82	30%
Falun	45	181	226	20%
Gagnef	6	25	31	19%
Hedemora	7	27	34	21%
Leksand	36	73	109	33%
Ludvika	17	30	47	36%
Malung-Sälen	18	58	76	24%
Mora	15	72	87	17%
Orsa	3	13	16	19%
Rättvik	9	49	58	16%
Smedjebacken	14	31	45	31%
Säter	3	16	19	16%
Vansbro	12	35	47	26%
Älvdalen	5	19	24	21%
Totalt	227	727	954	24%

2022

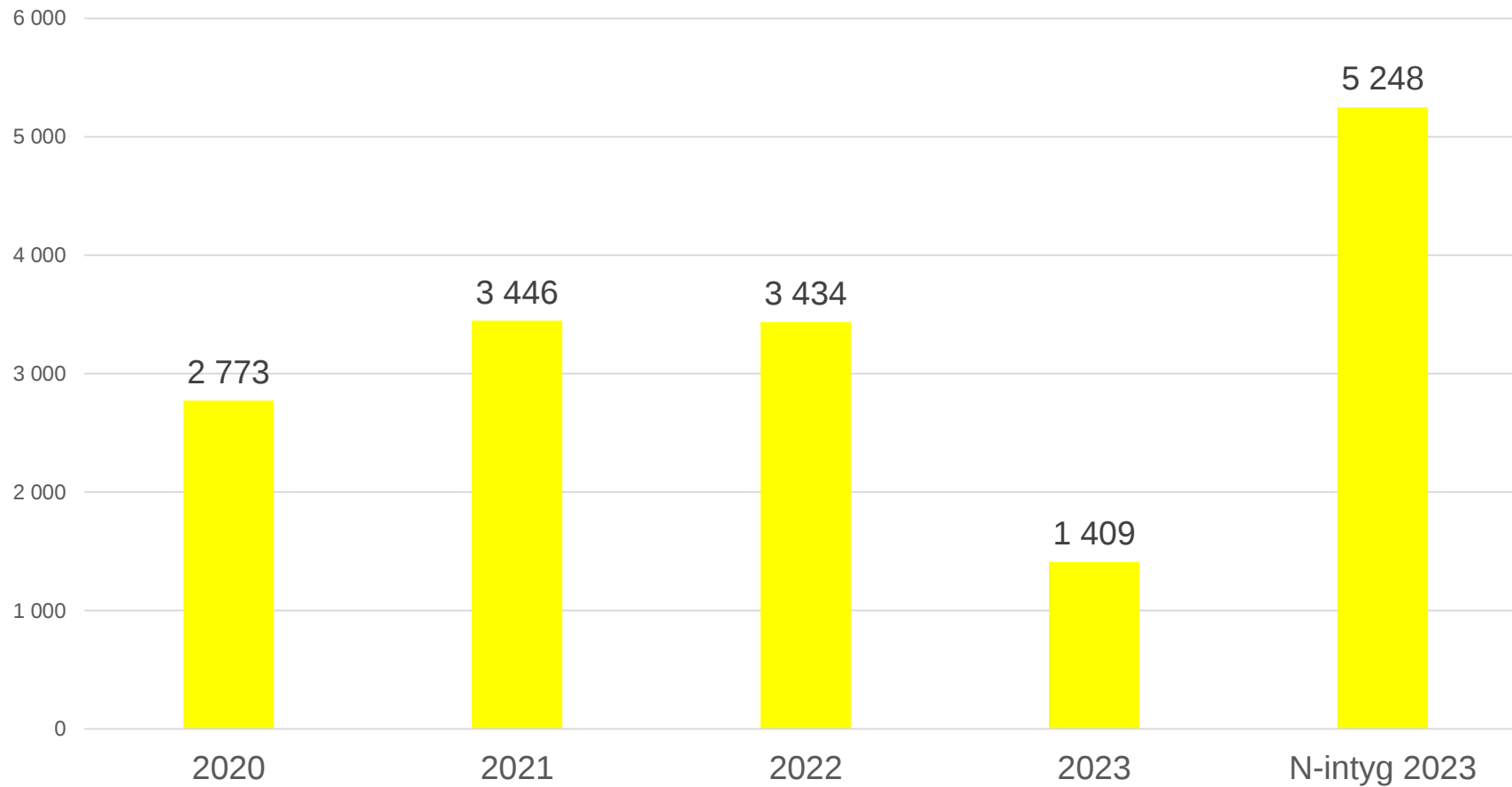
Kommun	Antal ej behandlade	Antal behandlade	Summa	% obehandlade
Avesta	12	28	40	30%
Borlänge	43	84	127	34%
Falun	60	241	301	20%
Gagnef	14	31	45	31%
Hedemora	6	29	35	17%
Leksand	35	74	109	32%
Ludvika	30	75	105	29%
Malung-Sälen	19	61	80	24%
Mora	15	68	83	18%
Orsa	3	28	31	10%
Rättvik	13	69	82	16%
Smedjebacken	20	33	53	38%
Säter	3	22	25	12%
Vansbro	22	41	63	35%
Älvdalen	7	21	28	25%
Totalt	302	905	1207	25%

N-patienter i behov av tandvård uppmärksammat vid MHB 2023

Kontakt	Antal	Behandlade	Obehandlade	% obehandlade
Folktandvården	152	106	46	30%
Privat tandläkare	38	23	15	39%
Saknar regelbunden tandvårdskontakt	18	5	13	72%
Vet ej/ingen uppgift	1	0	1	100%
Totalt	209	134	75	36%

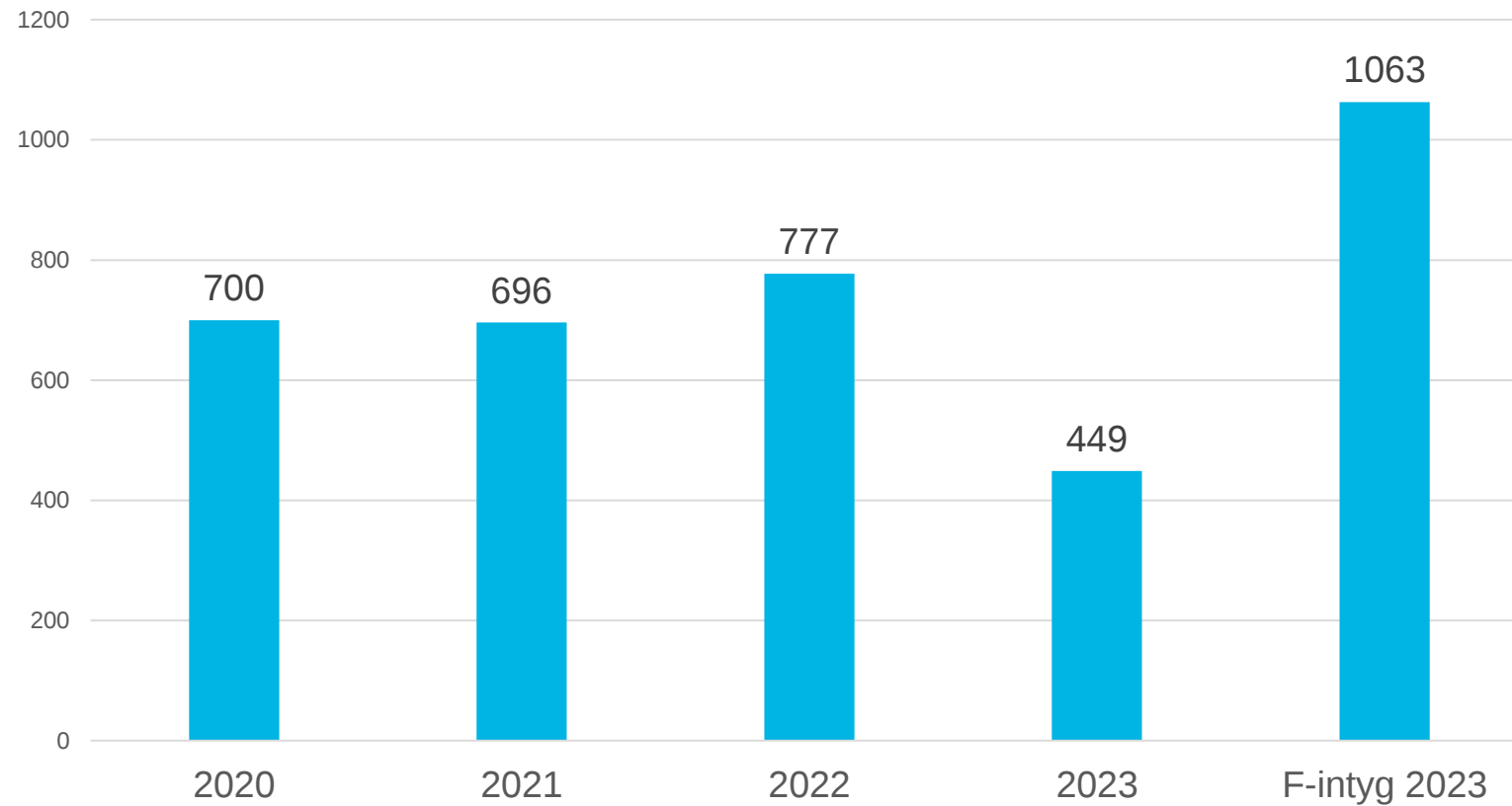
Antal behandlade N-patienter

230411

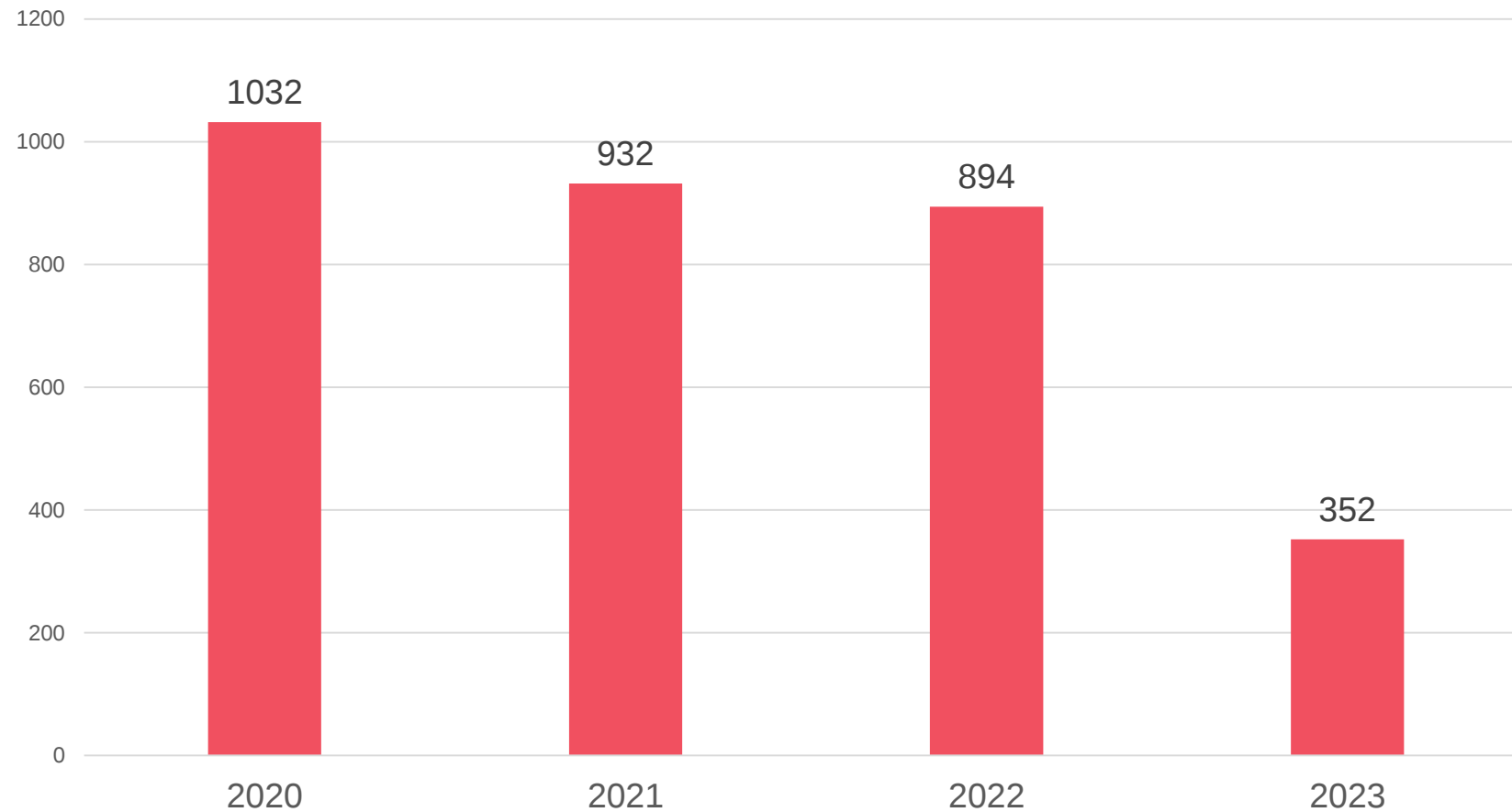
Antal behandlade F-patienter

230411

Antal behandlade S-patienter

230411

Aktuella aktiviteter

jan – mars	Uppföljningsmöten med alla kommuner (utom en)
24 jan	Vårdcentralen Sälen
26 jan	Digital information för hela Primärvården i Dalarna
31 jan	Avstämning Folkhälsofunktionen Folktandvården
15 mars	Dialogmöte med privattandläkarna och FTV
21 mars	Digital riksträff för beställare av uppsökande verksamhet. Dalarna arrangör. Alla regioner utom en deltog.
4 april	Träff/utbildning för alla Folktandvårdens ombud för tandvårdsstöd i Dalarna.
12 april	Avstämning Folkhälsofunktionen Folktandvården
17 april	Delta i Tandvårdsnätverket Sverige
19-20 april	Delta i bedömningsnätverk Södra Sverige

Utmaningar

- Bristen på tandvårdspersonal bidrar till sämre ekonomi i FTV
 - ”våra” grupper prioriteras, ej kostnadstäckning

Socialstyrelsen:

Det nationella planeringsstödet för legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal samt tandvård

Utmaningar inom tandvården i Sverige

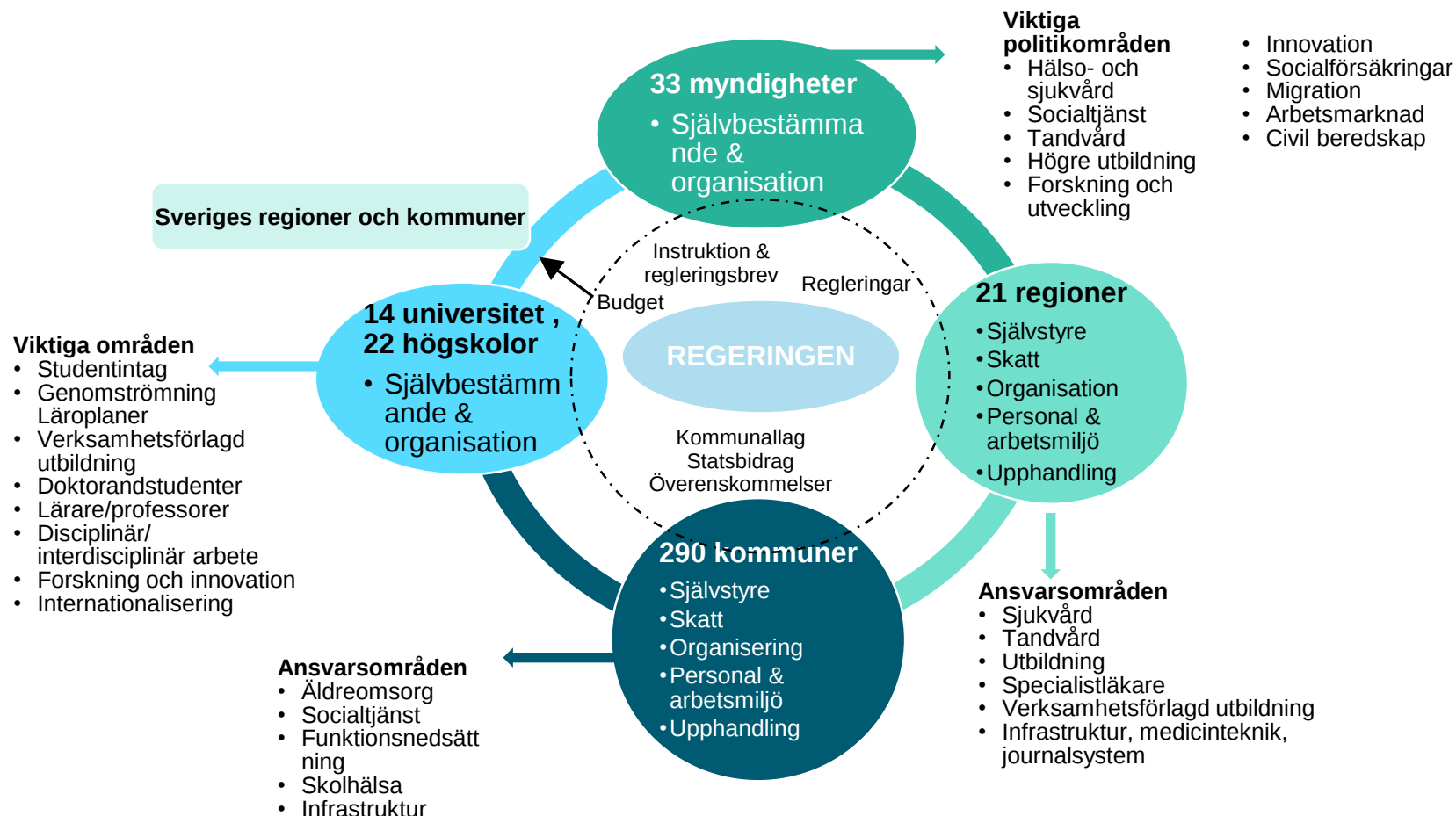
- Tandvården i Sverige är mitt uppe i en generationsväxling.
- Folktandvården utvärderas främst utefter ekonomiska parametrar vilket påverkar kärnverksamheterna.
- Andelen av vuxentandvården har de senaste 10 åren minskat i regioner där Folktandvården traditionellt varit en stor leverantör
- Den politiska utvecklingen har främjat utveckling av den privata tandvården.
- Det finns för få rutinerade allmäntandläkare som kan ta hela behandlingspanoramat inom Folktandvården.
- För få erfarna handledare och mentorer arbetar med att introducera nya tandläkare.
- De yngre tandläkarna är angelägna om att specialisera sig tidigare.
- Fler patienter som tidigare kunde behandlas inom den reguljära tandvården skickas till specialisttandvården
- Utrymmet för de akademiska aspekterna inom professionerna krympt. Speciellt inom vissa regioner har områden såsom vidareutbildning, fortbildning och forskning blivit eftersatta.
- Tillgängligheten till tandvårdspersonal varierar stort i landet.
- Arbetsmiljön: Lite flexibilitet och mindre utrymme för reflektion, färre tandläkare är intresserad av att bli chefer
- **Prioriteringar av patienter kommer bli en allt viktigare fråga**

Regioners rapporterade personalbrist 2022*

- 16 regioner rapporterar om brist på tandhygienister (Sthlm, VGR, Västmanland har inte brist)
- 16 regioner rapporterar om brist på tandläkare (VGR, Sthlm & Uppsala har inte brist)
- 13 regioner rapporterar om brist på tandläkare med specialistkompetens

* Södermanland & Västernorrland svarade inte på enkäten

Svenska kontexten för planering av legitimerad hälso- och sjukvårds och tandvårdspersonal

Gemensamt budskap från Tandvårdsnätverket

- För att få en jämlik tandvård måste den viktiga grundstenen **Behovs- och solidaritetsprincipen** inkluderas i Tandvårdslagen
- Regionerna saknar förutsättningar för att förverkliga **planeringsansvaret**
- **Nationella riktlinjer** inom tandvård behöver **följas upp**
- Jämlik tandvård och tandhälsa påverkas av **kompetensförsörjningen**
- **Prevention** är billigare och bättre för munhälsan
- **Samverkan** mellan hälso- och sjukvård och tandvård behöver stärkas och förbättras
- Utmaningen med **äldres tandhälsa** kräver kompetens och välfungerande samverkan